

Cyngor Sir CEREDIGION County Council

ADRODDIAD I'R: Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau Dysgu

DYDDIAD: 9 Mai 2024

LLEOLIAD: Hybrid

TEITL: Diweddariad Ffrwd Waith Trosolwg a Chraffu Cymunedau Dysgu

PWRPAS YR ADRODDIAD: Rhoi adborth ar waith y ffrwd waith

RHESWM FOD CRAFFU

WEDI GOFYN AM Y

WYBODAETH:

CEFNDIR:

Sefydlodd y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau Dysgu bedair ffrwd waith yn ei gyfarfod ar 11 Hydref 2012 er mwyn codi ymwybyddiaeth, at bwrpas hyfforddi, archwilio pynciau'n fanylach ac ar gyfer nodi agweddau y mae angen craffu pellach arnynt fel rhan o'r broses flaengynllunio rhaglenni gwaith. Adolygwyd y ffrydiau gwaith yn ystod 2022, a symleiddiwyd y pedair ffrwd waith yn dair (fel y nodir isod). Rhannwyd aelodau'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau Dysgu rhwng y tair ffrwd waith newydd ac mae'r Cadeirydd a'r Is-gadeirydd yn mynychu ac yn cyfrannu at y tri.

Sicrhau bod blaenoriaethau lleol a chenedlaethol yn cael eu cyflawni'n effeithiol	Sicrhau tegwch i bob disgybl	Sicrhau seilwaith effeithiol ac effeithlon i gyflawni ein blaenoriaethau
Cynghorydd: Endaf Edwards Chris James Euros Davies Rhodri Davies Elizabeth Evans	Cynghorydd: Endaf Edwards Chris James Paul Hinge Marc Davies Amanda Edwards Mark Strong Ann Bowen Morgan	Cynghorydd: Endaf Edwards Chris James Meirion Davies Eryl Evans Gareth Lloyd

Gwahoddir holl Aelodau'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu i gyfarfodydd cyfredol y ffrwd waith.

Y SEFYLLFA BRESENNOL:

Sicrhau bod blaenoriaethau lleol a chenedlaethol yn cael eu cyflawni'n effeithiol **Ymweliad ag Ysgol Henry Richard ac Ysgol Y Dderi**

Cyfarfu'r ffrwd waith 'Sicrhau bod blaenoriaethau lleol a chenedlaethol yn cael eu cyflawni'n effeithiol' ar 19 Ionawr 2024. Mynychodd y ffrwd waith Ysgol Henry Richard yn ystod y bore.

Rhoddodd Aled Rumble, Cydlynnydd Cwricwlwm i Gymru, gyflwyniad ar y Cwricwlwm i Gymru a oedd yn adeiladu ar y cyflwyniad a roddwyd yn ystod ymweliad ffrwd waith ag Ysgol Plascrug ddeuddeg mis ynghynt. Cafodd yr Aelodau gyflwyniad wedyn gan ddau ddisgybl blwyddyn 8 a ddechreuodd ar daith y cwricwlwm ym mlwyddyn 7. Gwnaethant ddarparu'r enghraifft o ddysgu am y diwydiant gwlan. Yr ysgogiad ar gyfer hyn oedd taith i'r Llyfrgell Genedlaethol i ddysgu am y diwydiant amaeth a gwlan yn Nhregaron a ddatblygodd yn syniad o 'fomio-gwlan' yr ysgol er mwyn rhoi golwg fodern i hen draddodiad lleol.

Yn ystod cyfnod clo Covid gwëwyd sgwariau gwlan gan y disgyblion a'r gymuned. Unodd y prosiect unigryw hwn yr ysgol gyda'r gymuned. Yn ystod yr Eisteddfod Genedlaethol roedd y coed wedi'u gwisgo yn y sgwariau gwlan. Yna tynnwyd y sgwariau gwlan i lawr, eu golchi, a bu disgyblion blwyddyn 7 yn creu 'Blancedi Hapus' a oedd yn glynu wrth egwyddor yr ysgol o 'Ail-Garu'. Roedd y ffrwd waith yn cydnabod sut roedd yr ysgol wedi llwyddo i gyfuno'r blaenoriaethau cenedlaethol i'r blaenoriaethau lleol.

Arweiniodd y Prif Ddisgyblion Elin Williams a Delun Davies daith o amgylch yr ysgol i'r ffrwd waith gan dynnu sylw at bwysigrwydd hanes Tregaron a bod yr hanes/traddodiadau lleol yn chwarae rhan bwysig yn eu cwricwlwm.

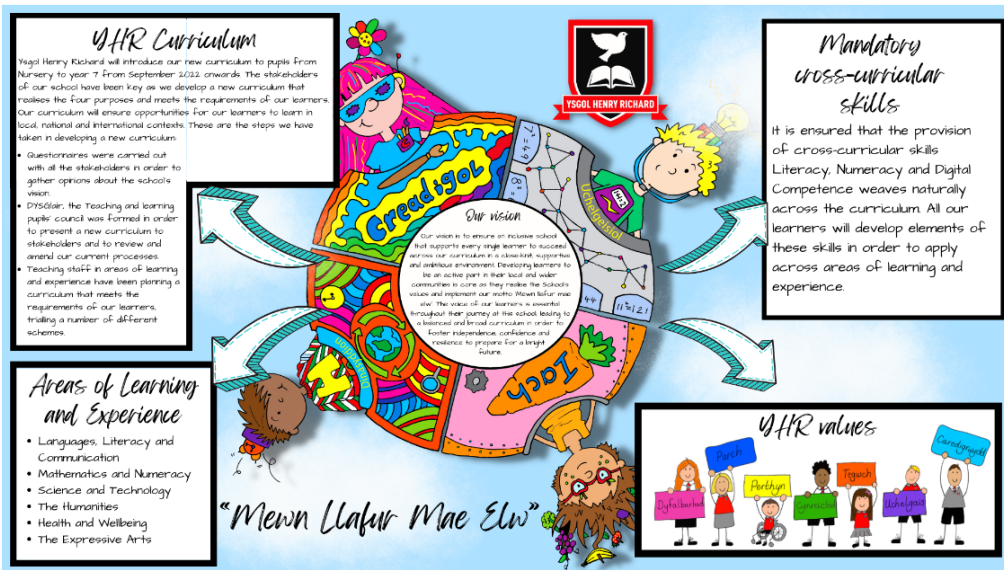
Clywodd y ffrwd waith fod y Diwrnodau Pontio yn effeithiol iawn yn dod â disgyblion o ysgolion eraill at ei gilydd, gan gynnwys cynnal barbeciw a chymryd rhan mewn gweithgareddau a drefnir gan ddisgyblion.

'Cyngor Disglair', y cyngor sy'n gyfrifol am sicrhau bod cwricwlwm Ysgol Henry Richard yn canolbwyntio ar y disgybl, h.y. mae gan ddisgyblion gyfle i gyfrannu at gwricwlwm yr ysgolion er mwyn ei wneud yn bersonol, yn addas ac yn gyfoes.

Gweledigaeth y disgyblion ar gyfer Ysgol Henry Richard:

Amlinellwyd Cwricwlwm yr ysgolion i'r ffrwd waith gan ddisgyblion. Fe'i cynlluniwyd gan ddisgyblion ac fe'i dangosir isod. Roedd yr aelodau yn ddiolchgar am y daith o amgylch yr ysgol a'r cyfle i arsylwi gwerthoedd ac ethos yr ysgol mewn dull ymarferol.

Assessment and progress
We recognize as a school that the purpose of assessment is to support each individual learner to progress appropriately ensuring that they are supported and challenged accordingly. Our main focus is to continuously support individual learners and identify, track and reflect on their progress over time. In addition to that we encourage learners to reflect independently to steer future provision and to recognize individual improvements.

Human Rights
Our school will promote knowledge and understanding of Part 1 of the United Nations Convention on the Rights of the Child and the United Nations Convention on the Rights of Persons with Disabilities among those who provide learning and teaching.

Careers and experiences related to the world of work
Our curriculum will incorporate careers and work-related experiences for all our learners.

Religion, Values and Ethics
Guidance on Religion, Values and Ethics is one of the mandated requirements of Curriculum For Wales and is compulsory for all learners aged 5 to 16. Parents do not have the right to request that a child be withdrawn from the guidance on Religion, Values and Ethics in the Welsh Curriculum. As Religion, Values and Ethics Guidance is a locally determined subject, the agreed syllabus sets out what should be taught in Religion, Values and Ethics Guidance within the local authority and our curriculum will reflect the guidelines on this.

Relationship and Sexuality Education
Our school curriculum covers the RSE guidelines and the mandatory RSE Code. Our RSE provision will have a positive and empowering role in the education of our learners and will play a vital role in supporting them to realise the four purposes as part of a whole school approach. Helping learners to form and maintain a range of relationships, all based on mutual trust and respect, is the foundation of RSE. These relationships are essential to the development of emotional well-being, resilience and empathy.

Language Medium
This is a school with a strong Welsh ethos. Pupils will study the areas of learning through the medium of Welsh until the end of year 2. From year 3, English is introduced as a subject of learning. The school is defined as a Welsh Medium school.

Review
We will self-evaluate our curriculum as part of the ongoing process of improving and evaluating the school. Any actions will feed into school improvement plans and specific areas. All the school's stakeholders will be part of the process of developing and revising our curriculum. This will ensure that the curriculum is flexible and broad to the requirements of our learners in order to ensure appropriate progress for all learners.

Yna aeth y ffrwd waith i Ysgol Y Dderi lle'r oedd disgyblion wedi paratoi pryd dau gwrs i'r Aelodau gyda chynnyrch wedi'i dyfu yng ngardd yr ysgol a chynnyrch lleol. Roedd y disgyblion yn ymwybodol o bwysigrwydd gwybod o ble mae'r cynhwysion yn dod a beth sydd yn y bwyd rydych chi'n ei fwyta. Trwy gwestiynu eich ffynonellau bwyd a gwneud newidiadau i'r hyn a roddwch ar eich plât, mae disgyblion yn dysgu y gallwch gefnogi eich cymuned leol, gwella ansawdd maethol yn ogystal â blas y bwyd sydd ar eich plât. Aeth disgyblion blwyddyn 6 â'r Aelodau ar daith o amgylch yr ysgol gan ymweld â phob ystafell ddosbarth i alluogi'r Aelodau i arsylwi ar addysgu ac i drafod dysgu gyda disgyblion. Roedd y daith hefyd yn cynnwys ymweliad â gardd yr ysgol lle bu'r disgyblion yn esbonio manteision cael gardd ysgol.

Sicrhau seilwaith effeithiol ac effeithlon i gyflawni ein blaenoriaethau

Ymweliad ag Ysgol Uwchradd Aberteifi

Cyfarfu'r ffrwd waith 'Sicrhau Seilwaith Effeithiol ac Effeithlon i gyflawni ein Blaenoriaethau' ar 6 Rhagfyr 2023. Mynychodd y ffrwd waith ymweliad ag Ysgol Uwchradd Aberteifi.

Fel rhan o'r ffrwd Waith Safonau Ysgolion Monitro, mynychodd y Pennaeth a Chadeirydd llywodraethwyr gyfarfod ffrwd waith yn flaenorol i drafod perfformiad a safonau eu hysgolion.

Cafwyd cyflwyniad gan bob ysgol ar y meysydd canlynol ar yr adeg hon:

- a. Presenoldeb
- b. Heriau
- c. Cyfraddau Gwahardd
- d. Canlyniadau Cyfnodau Allweddol
- e. Arweinyddiaeth
- f. Data Gwella Ysgolion Rhanbarthol
- g. Diogelu

Cafodd meysydd arfer da a meysydd her eu hadrodd i'r Prif Bwyllgor. Roedd Ysgol Uwchradd Aberteifi ar y agored iawn yn eu hawydd i'r Pwyllgor Craffu ymweld â nhw i gael gwell gwerthfawrogiad o'r heriau corfforol yr oeddent yn eu hwynebu (o ran y seilwaith adeiladu) yn ogystal â gweld yr hyn y maent eisoes wedi'i gyflawni gydag adnoddau cyfyngedig. Derbyniodd y Pwyllgor y gwahoddiad caredig gan Gadeirydd y Llywodraethwyr, Mr Chris Evans a'r Pennaeth, Mrs Nicola James ac ymwelodd â'r ysgol yn 2017. Yn dilyn y cyfarfod argymhellodd y pwyllgor craffu y dylai'r ysgol fod yn flaenoriaeth ar gyfer cyllido.

Ar 6 Rhagfyr 2023 cynhaliodd y ffrwd waith ymweliad dilynol a derbyniodd gyflwyniad a thaith gynhwysfawr o amgylch yr ysgol dan arweiniad y Pennaeth.

Rhoddodd y daith, yn dilyn y cyflwyniad, gyfle i'r Aelodau weld drostynt eu hunain y newidiadau a wnaed yn dilyn y buddsoddiad a'r estyniad i'r ysgol. Yn ystod y prosiect adnewyddu ac estyniad gwerth £2.73m gwelodd yr ysgol o'r 1950au, adnewyddiad gan ehangu 423m², i gyfanswm o 1766m²

Mae'r gwaith yn cynnwys golwg newydd i'r brif fynedfa a derbynfa'r ysgol, estyniad newydd wedi'i gysylltu sy'n dod â'r ddau adeilad ynghyd, lle newydd ar gyfer staff cefnogi ac estyniad cefn deulawr gydag allanfeydd tân ychwanegol a thoiledau, a bydd lifft newydd yn darparu mynediad i'r bloc lau.

Ailstrwythuro ysgolion

Cyfarfu'r ffrwd waith 'Sicrhau Seilwaith Effeithiol ac Effeithlon i Gwrdd â'n Blaenoriaethau' ar 1 Chwefror 2024 i drafod ailstrwythuro ysgolion. Roedd swyddogion wedi cyfarfod â Phenaethiaid a Chadeiryddion Llywodraethwyr ym mis Medi i ystyried heriau'r sefyllfa ariannol ddiweddaraf sy'n wynebu ysgolion. Roedd yn rhaid iddynt ystyried goblygiadau hyn wrth gynllunio defnydd effeithiol ac effeithlon o adnoddau i sicrhau seilwaith cynaliadwy ein hysgolion ar gyfer y dyfodol. Cyfeiriwyd at yr Egwyddorion ar gyfer Sicrhau Seilwaith Addysg Gynaliadwy yn ystod y trafodaethau ac amlygwyd yr egwyddorion craidd. Trafodwyd Papur Llywodraeth Cymru 'Canllawiau Cod Trefniadaeth Ysgolion ar gyfer adolygu trefniadau ysgolion' a'r ffactorau i'w hystyried, sef:

- Capasiti ysgolion
- Capasiti sbâr
- Nifer y disgyblion dros y 3 blynedd diwethaf

- Nifer y disgyblion rhagamcanol
- Amser dysgu Penaethiaid
- Cyflwr yr adeilad
- Ôl-groniad costau cynnal a chadw
- Cost fesul disgybl

Atgoffwyd yr aelodau o'r broses ar gyfer adolygu ysgolion a'r rôl y mae craffu yn ei chwarae yn y broses.

Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol:

A oes asesiad effaith integredig wedi'i gwblhau? Os na, nodwch pam, os gwelwch yn dda.

Na

Crynodeb o Aseiad Effaith Integredig:

Hirdymor:	AMH
Cydweithio:	AMH
Cynnwys:	AMH
Atal:	AMH
Integreiddio:	AMH

ARGYMHELLIAD(AU):

Nodi gwaith y ffrwd waith

RHESWM DROS YR ARGYMHELLIAD(AU):

Enw Cyswllt:	Lisa Evans
Swydd:	Swyddog Craffu a Safonau
Dyddiad yr Adroddiad:	15/04/24
Acronymau:	